

Казки про жадібність

Про скупого ксьондза

Про скупого ксьондза Був один ксьондз, але такий був багатий, що йому пари не було. А до того ще був дуже скупий і мало, дуже мало давав своїй челяді їсти. А хліба такого мав, що аж гергелиця їла, а своїй челяді жалувал давати.

Та одного разу сказав він наперед двома днями своєму фірманові, аби собі злагодив оброку, бо поїдуть на бал. Але слуги як вчули, що поїде ксьондз на бал, зараз скинулися по кілька крейцарів і накупили тому фірманові хліба, аби мав сам що їсти в дорозі, і наповіли йому так, що аби на балу не був і додому зараз не приїхав. Але вже ксьондз казав запрягати коні, а фірман запакував собі хліб в обрік, так аби ксьондз не знав, і поїхали. Та й ксьондз не брав собі хліба на дорогу.

Ї дуть вони, їдуть. Як заїхали в ліс, захопила їх ніч.

— Що ж тут тепер будемо робити? — каже ксьондз.

— А що ж, — каже фірман. — Будемо ночувати до ранку. Фірман дав коням їсти, а собі добув буханець хліба, сів за корч та й їсть. А ксьондз їхав собі на бал та й дома нічого не їв, і хліба не брав на дорогу. Та й мусить голоден лягати спати на бричці. Фірман як добре попоїв, то лиш води жадає, а ксьондз голоден та й слинку пролигає. Але тут вже зробився день, запряг фірман коні лиш би їхали. Та що ж, коли не знати куди? Беруть вони та й їдуть. Але що ж, коли вже дорозі кінець вийшов. Зліз ксьондз з брички та й пішов дорогу шукати, а фірмав тим часом добув хліб, сів собі за корч та й їсть. Але приходить ксьондз та й каже:

— Ходив я шукати дорогу, а тепер ти іди та шукай. Але фірман мав хліб уже наготові, та й пішов шукати дорогу, не так дорогу, а лиш коби де води найти, аби самому напиться та й худобу напоїти. Ішов фірман лісом і зайшов аж над якусь ріку, дивиться, а там не видно ніде порома, ані одної хатинки. Вернувся назад до брички та й каже:

— Нема ніде далі дороги, лиш до води. Як пригнав уже від води і дав трошки коням їсти, захопила їх друга ніч. Ну, якось вони переночували і ледве-ледве дочекалися дня.

Але фірман видить, що ксьондз дуже зголоднів, запряг коні та й поволі виїхав з лісу, і вже пустилися їхати додому назад. А там, під лісом, була хатина побережникова.

Та ксьондз каже до фірмана:

— Піди та возьми хоч вогню. І пішов фірман до хати. А побережникова жінка масло робила та й каже:

— Може би-сьте, напилися маслянки?

— Та чому? Як ваша ласка, то дайте, я нап'юся. І дала фірманові горнятко маслянки. Він випив, подякував, узяв вогню в люльку та й іде. А тога побережникова жінка вийшла за ним надвір та й каже:

— Може би, і єгомость пили маслянку?

— Ні, де би вони пили, — каже фірман та й пішов до брички. А ксьондз питається:

— Що то вона казала?

— Фі! Вона каже: може би, єгомость їли просяницю.

— Яка вона дурна баба, я пробував своє сіно їсти, та не можна, не то просяницю, бери якнайборше та гони додому.

Приїхали вже додому. Ксьондз здибав наймичку свою на брамі та й каже:

— А ти куди йдеш? — Я іду до сусіда по вогонь.

— Вернися та й візьми собі хліба, бо знаєш, коли йдеш, але не знаєш, коли прийдеш, — каже ксьондз.

І від того часу вже інакше було слугам на харч: вже так плавали в добрі, як свині в багні.